

Den Haag, 2 november 2020

Hierbij bied ik u mijn schriftelijke reactie aan op de aan u gerichte burgerbrief inzake de reisbeperkingen voor buitenlandse partners naar aanleiding van COVID-19, die mij op 4 september jl. toekwam.

In de eerste plaats betreur ik de verdrietige situatie waar de opsteller en zijn/haar partner in terecht zijn gekomen, als gevolg van de COVID-19 pandemie. Uit de brief blijkt dat de Russische partner van de opsteller tot op het moment van schrijven (28 juli 2020) niet naar Nederland heeft kunnen reizen omdat de Russische grens gesloten was. Ik kan mij goed voorstellen dat dit een grote teleurstelling is geweest. Naar aanleiding van de persoonlijke situatie van de opsteller vraagt hij/zij om een oplossing voor alle andere partners die zich in een soortgelijke situatie bevinden.

In deze schriftelijke reactie licht ik toe hoe uitvoering wordt gegeven aan de tijdelijke regeling langeafstandsgeliefden. Ook ga ik in op de impact die lokale COVID-19 omstandigheden hebben op de mate van de Nederlandse consulaire dienstverlening, alsook op het grensbeleid van derde landen dat bepaalt of partners kunnen uitreizen. Tot slot zal ik stilstaan bij de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de persoonlijke situatie van de opsteller en zijn/haar partner.

Tijdelijke regeling langeafstandsgeliefden

Op 16 juli 2020 heeft de Minister van Justitie en Veiligheid u, mede namens mij en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, geïnformeerd over het versoepelen van het EU-inreisverbod voor buitenlandse partners van Nederlanders (en EU-burgers woonachtig in Nederland) die aantoonbaar minimaal drie maanden partners zijn.

Met ingang van 27 juli 2020 staat Nederland onder voorwaarden¹ toe dat deze buitenlandse partners naar Nederland mogen reizen voor kort verblijf (maximaal 90 dagen binnen een periode van 180 dagen). Het betreft hier een nationale uitbreiding op de door de EU vastgestelde uitzonderingscategorieën. De procedure die hiervoor gevolgd moet worden is afhankelijk van de nationaliteit van de buitenlandse partner. Partners waarvoor de visumplicht niet geldt kunnen in principe naar Nederland reizen indien zij aan de voorwaarden voldoen. In geval van twijfel kan voorafgaand aan de reis naar Nederland contact worden opgenomen met de IND die op basis van de verstrekte informatie (vrijblijvend) adviseert of de relatie onder de voorwaarden voor versoepeling van het inreisverbod valt. Hierdoor kan worden voorkomen dat de buitenlandse partner aan de grens toegang tot Nederland wordt geweigerd. Voor partners die een visumplichtige nationaliteit bezitten zijn dezelfde voorwaarden van toepassing. Voor hen geldt echter dat zij een visum dienen aan te vragen en de vereiste informatie hiervoor moeten aanleveren.

Hervatting reguliere consulaire dienstverlening

Bij het uitbreken van de COVID-19 pandemie is consulaire dienstverlening in het buitenland afgeschaald. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken spant zich sindsdien maximaal in om de consulaire dienstverlening waar

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/reizen-en-op-vakantie-gaan/buitenlandse-toeristen-naar-nederland/tijdelijke-regeling-langeafstandsgeliefden>.

mogelijk te herstarten of uit te breiden, om consulaire klanten in deze moeilijke tijden op de best mogelijke manier te bedienen.

In de landen waarvoor het EU-inreisverbod is opgeheven, is de reguliere visumverlening inmiddels zo goed als mogelijk hervat. In de landen waarvoor het inreisverbod (weer) van kracht is, worden alleen visumaanvragen ingenomen die onder de EU- en nationale uitzonderingscategorieën vallen (inclusief de regeling langeafstandsgeliefden) en voor zover de lokale gezondheidssituatie- en maatregelen dit toestaan. Ook de reguliere evaluatie op Europees niveau van de lijst van veilige landen kan gevolgen hebben voor visumverlening. Een land dat nu op de lijst van veilige landen staat kan hier weer vanaf worden gehaald indien het aantal besmettingen toeneemt. De visumverlening in dat land wordt dan weer afgeschaald tot visumafgifte in geval van nood en uitzonderingssituaties.

Momenteel verlenen nagenoeg alle posten weer reguliere consulaire diensten zoals ze dat ook voor de uitbraak van de COVID-19 pandemie deden. Hierbij dient wel aangetekend te worden dat lokale omstandigheden beperkend kunnen zijn ten aanzien van het aantal bezoekers dat een post per dag kan ontvangen.

Medewerking derde landen

Voor de tijdelijke regeling langeafstandsgeliefden geldt in algemene zin dat deze regeling aan buitenlandse partners de mogelijkheid biedt om, bij wijze van uitzondering, naar Nederland te reizen en de Nederlandse grens te passeren, ondanks de geldende inreisbeperkingen.

Het is voor de buitenlandse partner echter alleen mogelijk om naar Nederland te reizen als het land waarin de partner zich bevindt ook de gelegenheid biedt om dat land uit te reizen. Nederland heeft geen invloed of zeggenschap op het grensbeleid en de in- en uitreis mogelijkheden die deze derde landen hanteren. Het is de verantwoordelijkheid van de reiziger, in dit geval de buitenlandse partner, om bij de betreffende grensautoriteiten na te gaan of uitreizen naar Nederland mogelijk is.

Situatie Rusland

De brief van de opsteller (28 juli jl.) heeft specifiek betrekking op Rusland. De opsteller stelt dat zijn/haar Russische partner niet in staat was Rusland uit te reizen, ondanks de tijdelijke regeling langeafstandsgeliefden die op 27 juli jl. was ingegaan.

Deze situatie is ontstaan omdat de Russische grens nagenoeg gesloten was en de uitreis mogelijkheden voor Russische burgers beperkt waren. Uitreizen per trein, boot of auto was niet mogelijk en werd pas in de loop van het voorjaar van 2020 toegestaan voor Russische burgers met een EU-paspoort of verblijfsvergunning in de EU. Uitreizen per vliegtuig was alleen onder bepaalde voorwaarden mogelijk, maar was in de praktijk lastig door beperkt vliegverkeer vanuit Rusland (naar Europa en Nederland in het bijzonder). Deze uitreisrestricties worden op peildatum 12 oktober 2020 nog gehandhaafd door de Russische autoriteiten. Voor mvv-houders (machtiging tot voorlopig verblijf) en houders van een verblijfsvergunning geldt dat zij voor de Russische autoriteiten in een uitzonderingscategorie vallen. Buitenlandse partners van Nederlandse burgers of EU-onderdanen die over een mvv of verblijfsvergunning beschikken zullen daarom in de praktijk wel toestemming krijgen van de Russische autoriteiten om het land te verlaten.

De externe dienstverlener VFS, die in St. Petersburg de KVV-aanvragen (Kort Verblijf Visum) voor Nederland inneemt, heeft de dienstverlening sinds 3 augustus 2020 weer beperkt opgestart. Ook visumaanvragen voor partners die gebruik willen maken van de langeafstandsrelatie regeling worden sinds deze datum weer ingenomen. Het consulaat-generaal in St. Petersburg neemt sinds 15 juni ook weer mvv-aanvragen in.

Concreet betekent dit dat Nederland de Russische partner van de opsteller sinds 3 augustus de mogelijkheid biedt een KVV of mvv aan te vragen in St. Petersburg. In het geval dat de Russische partner aan alle voorwaarden voor een mvv voldoet kan deze aan haar worden verleend en zal zij bij de Russische autoriteiten kunnen nagaan of zij op basis van dit document het land op het door haar gewenste tijdstip kan verlaten. In het geval dat zij op basis van de regeling langeafstandsgeliefden op een KVV naar Nederland wil komen, zullen de Russische autoriteiten haar op dit moment naar alle waarschijnlijkheid niet laten uitreizen. Omdat Nederland geen invloed heeft op het besluit van de Russische autoriteiten om eigen staatsburgers uit Rusland te laten reizen, zal de partner van de opsteller zich direct tot de Russische autoriteiten moeten richten om uitsluitel te krijgen over de mogelijkheid om Rusland te verlaten.

Gezien de verdrietige situatie van de opsteller en zijn/haar partner, licht de Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid (DCV) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken bovenstaande graag ook toe in een persoonlijk gesprek. Mocht de opsteller hier gebruik van willen maken, vraag ik uw Kamer, na toestemming van de betrokkene, om zijn/haar contactgegevens met ons te delen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok